

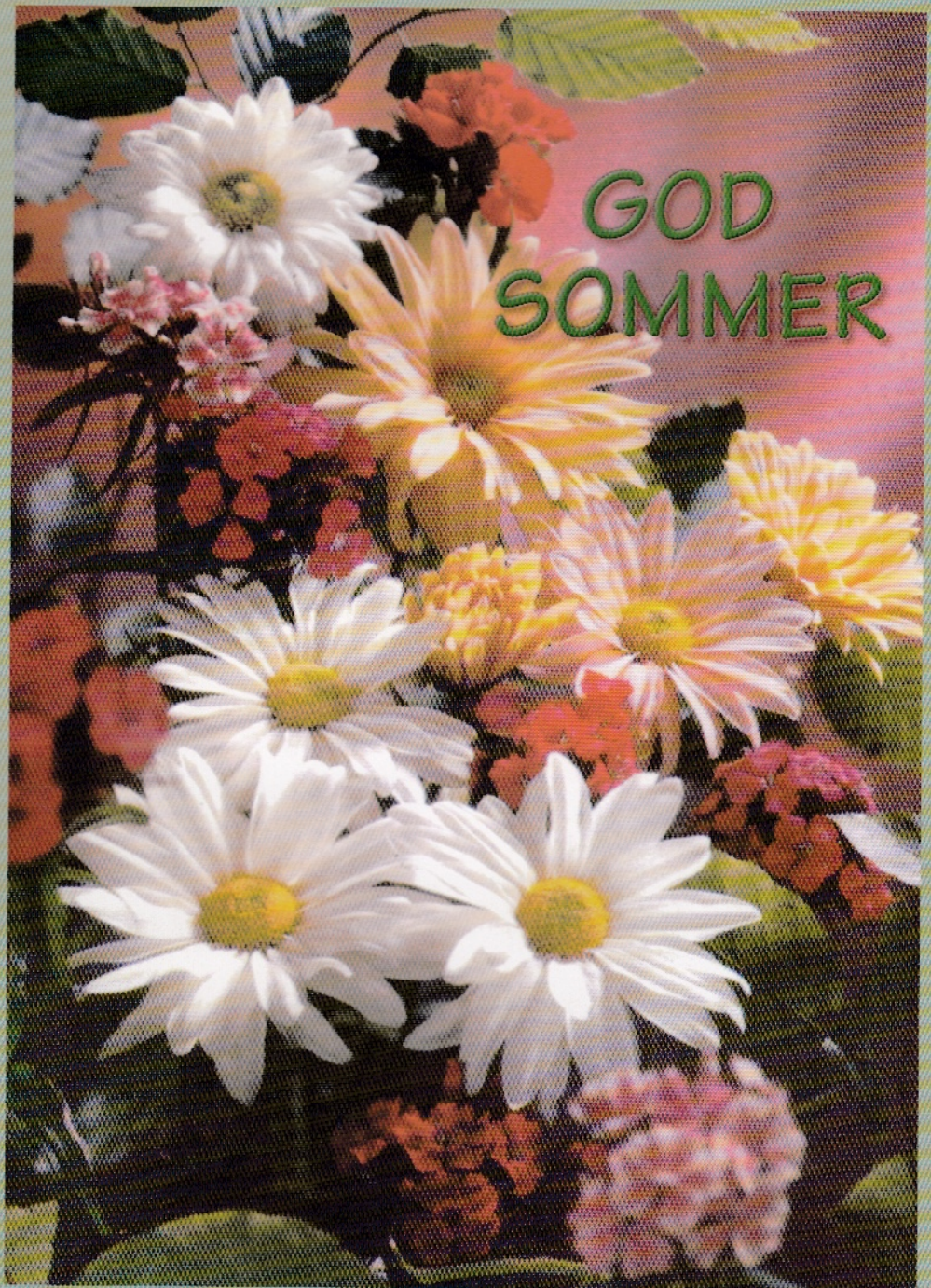
TELE

**P
E
N
S
J
O
N
I
S
T
E
N**

Nr.2

1999

26.årgang

MEDLEMSBLAD FOR TELEPENSJONISTENES LANDSFORBUND

Adresse:**Telepensjonistenes Landsforbund****Postboks 6701 St. Olavs plass, 0130 Oslo****Telefon 22 77 87 12****Landsstyret**

Leder	Bjarne Hagen, Veksthusfløtten 34, 0594 Oslo	22 64 29 40
Nestleder	Evald Hagenes, Veslefrikkvn. 13, 8800 Sandnessjøen	75 04 34 34
Sekretær	Inger Trøan, Sofies pl. 3 c 35, 0680 Oslo	22 29 12 83
Kasserer	Ellen Hanssen, Gamborgsvei 2, 0169 Oslo	22 46 86 44
Styremedlemmer	Synnøve Nordahl, Dragonstien 31, 0162 Oslo	22 30 51 02
	Björg Avnskog, Erleveien 30, 5097 Bergen	55 28 08 20
	Kristian Grønn, Ullandhaugvn. 77, 4021 Stavanger	22 32 30 12
Vararepresentanter	Gerd Parelius, Bøckmannsvei 24, 7019 Trondheim	77 06 60 71
	Astri Jodalen, Øvreveien 33, 2900 Fagernes	61 36 00 59
	Sivert Svanes, Venus vei 9, 3226 Sandefjord	22 18 09 05
Revisorer	Kjell Berglie, Selvbyggerveien 127, 0591 Oslo	22 65 30 05
	Rolf Sandaker, Prost Holsviksvei 38, 1362 Hosle	67 14 10 20
Varamann	Reidun Sandnes, Terrasseveien 96, 0682 Oslo	22 26 49 80

Telepensjonisten kommer ut 4 ganger i året

Redaktør Liv Ulsbøl, 2 Strøm terrasse 9, 3046 Drammen tlf. + fax: 32 83 23 48

Trykk: Falch Hurtigtrykk, Oslo 16143 www.falch.no

Opplag: 3350

Frist for innlegg til neste nr.: 10. august 1999

Tillitsverv i moden alder

Det er forståelig at man nøler og tenker seg godt om før man påtar seg et tillitsverv i moden alder. Går man inn i Statistisk Sentralbyrås tabeller over forventet levealder, finner man f.eks. at ved 64 års alder er sannsynlig gjennomsnittlig levetid i overkant av 16 år. Sitter man 4 år i et verv, tilsvarer dette 25% av de 16 år. En passende verneplikt? Ja, endog en periode på 2 år bør kunne respekteres.

Vi bør komme dit hen i den tredje alder – som franskmennene kaller den – at tillitsvervene legges opp med begrenset varighet. Tillitsvervene bør kunne oppfattes som stafetter som går fra hånd til hånd. – For der er en jobb som skal gjøres. Med basis i et meget godt forhold til vår tidligere arbeidsgiver er det bygget opp en organisasjon for pensjonister fra Telegrafverket, fra Televerket og fra Telenor; en organisasjon som må holdes ved like og utbygges videre.

I en turbulent tid er det nok noen av pensjonistene som forlot sin arbeidsplass i bitterhet. De er kanskje ikke så motivert til å holde i hevd relasjoner og minner om tidligere arbeidsplass. Men de burde være interessert i kontakten med tidligere kolleger og vår felles fremtid som pensjonister. Det burde være motivasjon nok å bli medlem i en forening for det formål å forsvare våre opparbeidede rettigheter. Det er sagt før fra denne plass: Vi har to opponenter: staten og de yngre generasjoner.

Den siste provokasjon fra staten er tilbudet som ble lagt frem i trygdeoppkjøret i år. Størrelsen av tilbudet førte til øyeblikkelig brudd, og oppkjøret går som ifjor til avgjørelse i Stortinget.

Når det gjelder de yngre generasjoner, er situasjonen denne, formulert i deres egen språkdrakt: 68-generasjonens barn vil ta rotta på 68-generasjonens foreldre. Det ironiske i dette forholdet er at det er vi selv som har en stor del av skylden. Vi skjømte dem bort, de som i sin tid ble kalt «dessert-generasjonen» og som vokste opp for å bli den ofte omtalte 68-generasjonen. «Det blir ikke orden på pensjonistenes rettigheter før 68-generasjonen blir pensjonister», skal den kjente, nå avdøde eldrepolitiker Harriet Andreassen ha uttalt. Men 68-generasjonen blir ikke pensjonister før noen år ut i neste århundre, og det har vi ikke tid til å vente på. Vi bør forsøke å ordne opp selv.

I en turbulent tid, hvor lenge kan vi regne med å fortsette å motta økonomiske tilskudd i nåværende størrelsesorden fra tidligere arbeidsgiver og fra Sosialdepartementet? Vi må være forberedt på trangere tider. For å sikre at organisasjonen holdes igang, bør man kunne forvente at det betales en medlemskontingent. Medlemskontingentens størrelse varierer sterkt fra forening til forening. En harmonisering av kontingenten ble gitt en foreløpig drøfting på forrige landsmøte, og på landsmøtet/99 legges det frem konkrete forslag.

Noen av lokalforeningene har ekstremt lave medlemskontingenter. Dette forsvares ofte ved at inntekter skaffes tilveie ved loddsalg under møtene. Denne form for finansiering hører vel egentlig hjemme i en forgangen tid. Det vitner om liten anerkjennelse av det arbeid som de tillitsvalgte utfører når man selv bare er villig til å betale en meget lav kontingent til fellesskapet.

Henrik Jørgensen

Minneord

14. februar 1999 mistet Telepensionistene Bergen et høyt aktet og respektert medlem, vårt æresmedlem, Alf B. Erichsen som ble 94 år gammel.

Fra foreningen i Bergen ble stiftet 12. mai 1972, og til årsmøtet i februar 1993 var han leder, det første året som fungerende, og fra 1973 som valgt leder. Alf B. Erichsen ble det faste holdepunktet i foreningen, hyggelig blid og grei, men samtidig bestemt i sine tanker om hvordan foreningen skulle ledes og utvikles.

I landsstyret ble en også oppmerksom på Alf B. Erichsens evner og anlegg, og også der var det plass for, og bruk for ham, som nestleder fra 1975 til 1985, og som leder fra 1985 til 1988.

I forbindelse med Bergensforeningens 20 års jubileumsfest februar 1992 var forbundet representert ved leder Hilmar Adriansen, som med gode ord og takk utnevnte Alf B. Erichsen til forbundets æresmedlem.

Alle som fikk gleden av å bli kjent med Alf B. Erichsen, vil huske ham som den ærlige, redelige og dyktige medarbeideren han var. Han vil bli husket med glede.

Vi lyser fred over Alf B. Erichsens minne.

For Telepensionistene Bergen
Aslaug Hellevang
leder

Hilsen fra Bergen

Ved Telepensionistene Bergens Årsfest, februar 1999, ble det av et medlem fremført mimring over tele-treff 1998. Ettersom foreningens aktiviteter er minst like mange i 1999, med kurs i spansk, dans, data, to leseringer, turer både innenlands og utenlands, foredragsholdere, kåsører, kan innlegget også markere 1999. Det er nedenfor gjengitt med forfatterens tillatelse, i noe redusert form.

I vår forening
har vi det langt fra grått
Vi blir ønsket velkommen
så flott,
med et ord for dagen, så godt.
Så stemmer vår leder i
med en sang,
og så er tele-treffet igang.
Stemningen er stor ved alle bord.
Vi oss fornøyer,
alt mens vi maten fordøyer.
Praten livlig går, også mimring
foregår om fordums dage,
da vi var unge og uten «mage».
Vi må aldri forsømme
å utvide vår horisont,
selv om vi har sluttet
i vår tele-dont.
Det har vår leder alltid i tanken,
hun henter inn folk
fra kommunen og banken.
Vårt kommunale eldreombud
hjelper oss om vi har sut,
eller om vi i regler går vill,
det er DET hun skal brukes til.

I vår forening
har alt en dypere mening.
For om vi nyter vårt otium,
setter vi slett ikke punktum.
Her er mangt du kan deg lære,
sitt ikke i godstolen,
du med må være.
Det er både godt og sunt
når du i dansen deg svinger rundt.
Språk kan du lære med lyder rare,
om du utenlands skulle ville fare.
Og nå kan vi gjette gåter,
på mange slags rare måter.
Hør bare:
«Finn denne strofen i en sang»
Vær snau, sett igang.

Den første som svarer rett
får sjokolade,
kanskje to – tre blir glade.
Hvor står:
«Angst kun for dagens vind?»
Sitt ikke der stinn!
Slik blir vi trimmet,
vi klager ikke,
ei heller får vi hikke
når gåten underlig lyder,
og ingen rundt bordet begriper
hva det tyder.
Vår leder har alltid
noe nytt på lur.
Hør: «Hvor står denne skulptur?»
Amalie Skram, Nordnesgutten,
Ludvig Holberg
og Nordahl Grieg?
Det er ikke den ting
hun ikke spør oss om
på dette sted
Gad vite om hun selv det vet?
Men likevel,
vi har det fornøydlig,
og grensene er som kjent tøyelig.
Så lenge hun styrer vår forening,
må vi belage oss på
å ligge i trening.
Det har vi alle så godt ut av,
og ikke at det for oss er noe kav.
Vi vil for vår leder applaudere,
selv om hun vil oss «deludere».
Slik at vi skal tro
at «ragdoll» er ei ko
som gresser ved deilige vann
oppe i det skotske høyland.
Men Bergen er for liten for oss.
Vi må ut i verden,
ja, lenger enn til Voss.
Vi dro til Fedje i vest,
en solskinnsdag

uten storm og blest.
Denne vakre øy der ute,
hvor mang en gammel skute
har funnet havn i uvær,
fordi Hellesøy fyr blinket nær.

Så fór vi i østerled,
vi tvers over Skandinavia skred.
Vi undres ikke lenger på hva
som er over det høye fjellet.
Vi så det når solen
foryllet bakkehellet.
Der var sletter, is og snø
og marker som kalles bø.
Sauer og geiter i hopetall,
kyr og hester som ikke sto i stall.
Så det var nok her i nord
vi mot kontinentet fór.
Vi så landskap og byer,
aldri hadde vi før slike vyer.
En annerledes skjønnhet vi så,
når Donau, denne mektige å,
ikke brusende, men stille fløt,
ja, vi hele landskapet nøt.
Vi synes vi har sett det meste,
en storhet beundret av de fleste.
Da vi senere hjemover fór,
visste vi at vi ville bo i nord.
Ved fagre lier,
ved fjell og ved fjord,
og så til slutt hvile i dets jord.

Ja, i vår forening
er det kjekt å være,
det tjener vår leder
til heder og ære.
Nye pensjonister
strømmer stadig på,
får de en stol å sitte på?
Medlemstallet stiger og stiger,
snart sitter vi på fanget
«vi piger».
Men vi håper og tror,
alle ved disse bord
at vi også dette år,
store nok lokaler får.
Takk for alle treff vi fikk i lag,
som nok har beriket vår hverdag.

DEKA/LOLO

Nytt æresmedlem i Telepensjonistenes forening Oslo

Vi gjennomførte Årsmøtet i foreningen i januar med hele 126 medlemmer tilstede. Med Sverre Møst som møtedirigent ledet han møtet ganske raskt gjennom årsberetning og regnskap for 1998, og med sin lune humor gled de faste postene fint etter programmet. Valgkomiteen hadde sine forslag til både nye og gjenvalgte representanter klare.

I tilknytning til avslutningen av årsmøtet ble det overrakt en gave fra Evert Bestorp til foreningen. En nydelig utskåret dekorasjon i form av en værstasjon som skulle få plass i Stua vår. Han har mange talenter den karen! Tusen hjertelig takk fra foreningen!

Vår tidligere leder, Arne Kristensen, hadde bestemt motsatt seg gjenvalg. Arne har gjort utrolig mye for foreningen ved å effektivisere

arbeidsrutiner på datasystemer, og han har brukt enormt mye av sin tid på pensjonistenes saker, samtidig som han alltid har vært ryddig og rettferdig.

Styrets forslag til årsmøtet om at **utnevne Arne til vårt æresmedlem**, ble derfor vedtatt med stor akklamasjon av årsmøte-forsamlingen.

Vi har altså skiftet fra mannlig leder og kvinnelig nestleder – til det motsatte, så jeg avslutter med å gjengi Erlings tanker om dette: Nå forstår jeg forskjellen på det forrige og det nåværende styret – før var det en mann på toppen med en dame under seg, mens det nå er blitt en dame på toppen med en mann under seg!

Med Telepensjonisthilsen fra Inger Trøan
Oslo i mars 1999

Stor aktivitet i Sentrale enheter

Det har vært bra aktivitet i Sentrale enheter i foregående år. Spesielt har oppslutningen om medlemsmøtene vært bra – gjennomsnittlig har 75 vært til stede. Av foredragsholdere foregående år kan blant annet nevnes Odvar Nordli, Ebba Haslund og Birgit Gjernes. I vårsemestret har foreningen fått tak i spesielt interessante foredragsholdere. Blant annet kommer Hjalmar Andersen, Albert Nordengen og Einar Lunde fra NRK.

Foreningen arrangerte i fjor blant annet dagstur til Dalsland kanal, til Soli Bruk og Gamlebyen i

Fredrikstad og en tur med Skibladner. Av turer som er på planleggingsstadiet i 1999 nevnes Skagentur, tur til Koster og Oslofjorden rundt.

I foreningen finnes fortsatt aktivitetsgrupper som normalt har møte en gang i måneden.

- En gruppe med tema slektsforskning
- To lunsjakademier med diskusjon om ulike temaer
- En lyrikkgruppe
- To lesesirkler

Otto Døscher Tobiesen

*Døm ikke folk etter klærne,
for noen er fattige utenpå og rike inni,
og andre er rike utenpå og fattige inni*

Barbra Ring

Telepensjonistene i Kristiansund

Som tidligere nevnt har vi i Kristiansund et Fellesutvalg for alle pensjonistforeningene i byen, 11 stykker i alt. Vi arbeider for at alle eldre skal få det bra på sine eldre dager. Vi har en formann som er primus motor.

Fra før har vi et kontor for «Eldre hjelper eldre» som er svært populært. Som alle steder ellers mangler vi folk som kan arbeide en time eller to pr. uke eller måned. Arbeidet består i alt fra hjelp til snømåking, følge til tannlege, frisør osv, til sosialt samvær med enslige/ensomme personer.

I tillegg til dette har vi et «Rådgivningskontor for eldre» som er åpent 2 timer en gang pr. måned. Dette er bare en hjelp til å komme videre i systemet hvor mange setter seg fast. Vi har ikke fagfolk, bare vanlige vettuge mennesker som kan rettlede/visе vei videre.

På et av våre fellesmøter inviterte vi kommunens undervisningsleder for hjelp og nytte. Vi ba om at han kunne se på en dag i uken hvor vi kunne få benytte svømmehallen til en rimelig penge. Vi vet at alle skolene i byen bruker den på dagtid og klubber på kveldstid. Han lovet å se på saken, og ville gjerne øse av vårt oppkomme av viten fra gamle dager som skoler og barnehager kunne dra nytte av som gjenhjelp.

Vi har fått en PC som står på biblioteket til avbenyttelse for pensjonister. I disse dager er det også kommet i stand et kurs for brukere av denne.

Fra 26. januar i år har kommunen med hjelp av fylkets pengepung (pga. eldreåret) fått i stand en trimdag i uka for alle over 60. På informasjonsmøtet var det stappfullt, mye mer enn arrangørene hadde regnet med. Trimmen består i gammeldags gymnastikk med bøy og tøy etter hver sin kropp og kondisjon og med instruktør som er vant i byens turnforening. Etter en halvtime skilles vi, noen fortsetter trimmen og noen entusiaster spiller ball, fotball og kurvball, og noen går i trimstudio hvor en autorisert instruktør rettleier oss. Etter dette har vi 3/4 time i svømmehallen, med svømming og trim i vannet. Vi føler oss som nye mennesker etter en god dusj og badstu for dem som liker det. Det er også mulighet for alle å benytte seg av hallens sol, men det koster ekstra. Som avslutning på det hele er det sosialt samvær med en kopp kaffe og en kjeks. For alt dette betaler vi – KR. 10,- pr. gang. Foreløpig varer herligheten til sommeren og vi håper at det blir varig selv om de vil legge på prisen til det dobbelte. Vi blir kjent med masse folk, og vi snakkes på byen når vi treffes: Husk trimmen på tirsdag. Det er ikke mange som først er begynt som vil slutte.

Ville det ikke være noe for andre å arbeide for? Alle vi som er med og vi er mellom 80 og 100 hver gang, føler oss privilegert.

Mange hilsner fra Kristiansund

Lisbeth Greger
Lisbeth Greger

Skal gammelt vennskap vare

Skal gammelt vennskap svinne bort og glemmes helt, min venn?

Skal varig vennskap smuldre hen og aldri nås igjen?

/: Nei, gode venner la oss her før kvelden er forbi, gi håndslag på vårt vennskap er – og skal for evig bli :/

Plukk fra årsrapportene

Fra **Arendal** har det foreløpig bare kommet regnskapet, men man kan lese litt ut fra det også. De har loddsalg på møtene med gevinster de selv kjøper inn. Derfor blir ikke fortjenesten så veldig høy. De avetterer i lokalavisen. Er det for å innkalle til møtene tro? Bevertningen på møtene blir betalt av foreningen samt at de har ytt et bra tilskudd til en tur til Kragerø/Jomfruland. De synger også, for mange sangbøker er innkjøpt.

Drammen har holdt 8 styremøter og 6 medlemsmøter samt julebord. På hvert medlemsmøte har de hatt foredrag som for eksempel av Halfdan Hegtun om Even Brattbakken. Ellers lysbilder fra Amsterdam, om kosthold, fortellinger av Alf Prøysen, besøk av «Hjallis», og orientering om økonomi. Dessuten har de hatt hyggemusikk av en kollega på et av møtene, og tre manns orkester på julebordet. Økonomien er rimelig bra takket være flinke loddkjøpere. Foruten landstreffet til København har de hatt busstur til Bærums Verk og Holmenkollen, regiontreff i Tønsberg og busstur til Sandefjord og Strømstad.

Gjøvik har økt medlemstallet med 2 og er slett ikke fornøyd med det! Oppslutningen på møtene og andre tiltak er varierende og det er ønskelig med større deltakelse fra medlemmene. Høstturen gikk til Finnskogen med en liten avstikker til Sverige for «svenskehandel». I samarbeid med Hamar var de tilsammen 48 medlemmer på denne turen. De har også vært på Totenåsen og gården Evenrud på Kapp. Julebordet ble holdt på Odd Fellow med bl.a. dans som var nytt av året. På møtene har de hatt foredrag om arv og skifte, personer i tilknytning til gatenavn i Gjøvik, lesing av dikt, sang og musikk. Økonomien er meget god.

Glåmdal har vært på omvisning i Eidsvoll-bygningen med etterfølgende bedre middag på Nebenes. Rolf Koste fortalte på et av møtene fra sin ferietur til Elfensbenskysten som gav en levende innføring i en fremmed kultur. Julemøtet samlet 27 deltakere på Sønsterud Gård, Gjesåsen, en

gård fra 1200-tallet. Foreningen har i foregående år økt medlemstallet med 8.

Gudbrandsdal har ved årsskiftet 38 medlemmer. Av disse har det møtt 20-25 på møtene hver gang. Dessuten var 22 medlemmer med på turen til Prøysenhuset, og 11 medlemmer var med på Københavnturen. Av saker de jobber med er bl.a. å få til et treff med andre telepenjonist-foreninger i løpet av året.

Hamar holdt et litt uvanlig årsmøte, nemlig i Prøysenhuset, Ringsaker, med omvisning i huset før møtet tok til. Det var 29 medlemmer tilstede. Valget gikk greit uten debatt og var enstemmig. Forbundsleder Henrik Jørgensen var innbudt til møtet. I sin tale kom han inn på forbundets økonomi, fusjonen mellom Telia og Telenor og vårt forbunds fremtid. Etterpå ble det servert karbonadesmørbrød, eplekake og kaffe.

Haugesund har fått ny leder, Arne Fosse, som har sagt ja til foreløpig å være leder i et år. Årsmøtet, som samtidig var et 20 års jubileumsmøte, hadde samlet 40 deltakere med flere innbudte gjester, bl.a. forbundssekretær Odd Kjølstad og styremedlem Aasta Vagle. Valgkomiteens forslag ble enstemmig vedtatt. Så kunne jubileumsfesten starte, og den er beskrevet på en annen side.

Helgeland. Lederen og kassereren har vært i Mo og i Brønnøysund for å verve medlemmer. Det har resultert i at foreningen ved årsskiftet har 101 medlemmer mot 54 året før! Sammen med 8 personer fra Tele-Vel og 16 medlemmer fra foreningen har de vært på tur med Hurtigruta til Trondheim. En busstur til Lofoten måtte avlyses pga. busstreik. Videre har de distribuert telefonkataloger som har gitt et bra tilskudd til en økonomi som ikke var så verst fra før heller. Både i Mosjøen og Sandnessjøen har det vært arrangert «kaffetreff» første onsdagen i hver måned med god oppslutning. Julebord er blitt holdt på begge disse stedene uten tilskudd fra foreningen. Det arbeides for tiden med å få til et foreningskontor i Sandnessjøen.

Kristiansand har fått ny leder, Elisabeth Augland. 45 medlemmer har vært på tur til Vestlandet, bl.a. hatt omvisning på baroniet Rosendal og spist spekemat der. 20 medlemmer var med til «pensjonist-treff» i Tønsberg og 41 medlemmer spiste julemiddag i Frimurerlosjen. I gjennomsnitt har det vært 50 medlemmer på medlemsmøtene hvor de bl.a. har sett lysbilder fra Peru, hørt om rotur fra Tenerife til Barbados, om botanisk hage på Gimle Gård, om juledekorasjoner, sang og musikk. For å få ekstra penger i kassen, har de deltatt som vakter på Bingo.

Larvik har hatt 2 styremøter, og 9 turer/møter. Et par turer måtte avlyses pga. dårlig vær.

Levanger har avviklet 10 medlemsmøter. 20-årsjubileet feiret de med teatertur til Trondheim med etterfølgende middag på Royal Garden. På møtene blir det referert skriv fra forbundet, og fra lokale forhold som angår pensjonistlivet. Inntektene kommer bl.a. fra loddsalg på gevinster som blir gitt av medlemmene. Foreningen berømmer medlemmene for godt fremmøte. Treffene har sin misjon og vi trives, skriver de.

Lillehammer. 1998 har vært et godt arbeidsår for foreningen. Medlemmene har sluttet godt opp om møtene og turene som har vært arrangert. 43 deltakere var med på turen til Vestlandet og til julemøtet var det 59 fremmøtte. Som vanlig på julemøtene var det julesangene og det sosiale samværet som var hovedpost på programmet, og foreningen spanderte snitter og bløtkake. De har ved årets utgang 74 medlemmer.

Molde har vært på tur til 150-årsjubilanten Ålesund hvor de bl.a. besøkte Atlanterhavsporten, og fikk der innblikk i fiskens vandring i havet og livet på havbunnen. Hjemreisen gikk med hurtigruten M/S Nord-Norge hvor de spiste lunsj om bord. På årsmøtet ble det vist lysbilder og fortalt om Svalbard. De har også hatt et møte de kaller Adventsmøte som fikk stor oppslutning. Her var det foredrag om Alexander Kielland og Molde. Medlemstallet har økt med 6 til 57 medlemmer.

Nord-Østerdal har holdt 3 styremøter og 9 medlemsmøter inklusive møtene på Paureng

Gård i Alvdal, på Tronfjellet og dessuten julebord på Savalen. Det er blitt tradisjon med julebord her. Denne gangen var Tynset sammen med Alvdal og Tine Meieriers pensjonistforening med, og det var god mat og godt drikke samt musikk. I august hadde de en trivelig tur til «Rennebu-mart'n». Foreningen takker for et givende og interessant pensjonistår.

Ringerike har vært plaget av influensa og de mente at dette var årsaken til at bare 20 medlemmer møtte på årsmøtet. Foreningens styre har hatt mange møter, bl.a. telefonmøter. Medlemmene er kun interesserte i dagsturer og «liker seg nok best hjemme om natta». Derfor har det blitt 1 dag til Finnskogen og en dagstur til Strømstad. De har hittil hatt tilhold vederlagsfritt i Telenors messe, men har nå måttet leie nye lokaler ute i byen.

Skien har fått ny leder, Elsie Marit Hansen. De har hatt 7 styremøter, men bare 3 medlemsmøter inkl. årsmøte og julemøte. Gjennomsnittlig antall deltakere på møtene har vært 44 og på turer 27. De har fått 6 nye medlemmer og har pr. 1. januar 1999 90 medlemmer.

Sogn og Fjordane. På eit av styremøta var varamedlemmene også innkalla. Dette utvida styremøtet var eit positivt tiltak som det bør satstast på ein gong i året. Telefonen er elles jamleg i bruk styremedlemmene imellom. Foreningen hadde ved årsskiftet 83 medlemmer.

Stavanger er godt fornøyd med fremmøtet til medlemsmøtene og til turene, for eksempel samlet flyturen til Røros 25 deltakere og på båtturen til Hylen var 45 medlemmer med. Dessuten deltok 18 personer på Københavnturen. Derimot er de ikke fornøyd med resultatet fra vervingskampanjen; bare 3 nye medlemmer. Møteprogrammet har vært variert med god underholdning og gode foredragsholdere.

Steinkjer ble invitert av Forsvarets Pensjonistforening til et møte for å diskutere et eventuelt samarbeid om for eksempel felles turer. På dette møtet var også representanter fra Jernbanens, Postens og Landsforeningen for Off. Pensjonisters Forening. Det ble vedtatt å opprette et samarbeidsutvalg med en representant fra hver fore-

ning. Steinkjer var også blitt invitert av jernbanepensjonistene til et møte om felles tur til Jøa, en tur som samlet 41 deltakere i juni. Dette samarbeidet mener de bør fortsette. Kafèbesøket første torsdag i hver måned er flyttet til Samfunns- huset. Men besøket er dårlig og det etterlyses forslag om hva som kan gjøres med det.

Tromsø har ved årsskiftet 103 medlemmer hvorav 13 er nye. De har hatt en liten vervekampanje til de som de vet er/skal/muligens slutter i jobben, og har dermed fått flere nye medlemmer, men de bearbeider flere etterhvert. På medlemsmøtene har lederen orientert om saker fra forbundet og om saker som skal behandles senere, for eksempel neste landsmøte.

Tønsberg har hatt et aktivt år med forskjellige arrangementer for medlemmene. 2 turer har blitt avlyst pga. for liten deltakelse, men de prøver å få i stand samarbeid med andre telepensjonistforeninger. Foreningen har 141 medlemmer. På møtene har de et par ganger hatt foredrag om pensjonistsaker av Irene Nordmo og også av Torolf Støyva fra Statens Pensjonskasse. På Adventsmøtet i november holdt res.kap. Skallevik en fin andakt. Ellers har de hatt manekengoppvisning med lokale krefter, hatteshow m.m. Til slutt skriver de:

«Husk kjære venner! Vi har noe felles – vi er pensjonister og vi har noe å forsvare!»

Valdres har nå 55 medlemmer. Møtene holdes andre onsdag i hver måned kl. 12.00. Ved å holde møtene midt på dagen, kan de medlemmene som har litt lenger vei bruke buss og handle litt i Fagernes. 13 medlemmer var med på landstreffet til København. Foreningen har fått sitt første æresmedlem; **Berit Kvæle**.

Østfold mener at foreningen er godt representert

i «Telepensjonisten» når de har lyktes å få inn flere referater. De har fått 17 nye medlemmer og har pr. 1. januar 154 medlemmer. Foreningen ble av Tele- og Data, Halden, tilbudt å overta en stor og verdifull eiendom i Skjeberg, men takket nei da det var fare for at bl.a. vedlikeholdet ville bli en for stor belastning for foreningen. De har hatt 9 medlemsmøter med godt over 70 medlemmer i gjennomsnitt på møtene. For første gang ble julemøtet lagt utenom møtelokalet for at kjøkkenkomiteen skulle få fri og hygge seg sammen med de andre. Lederen har gjennom skriv fra Landsforbundet orientert om aktivitetene på sentralt hold og aktiviteter på lokalt plan. Det har vært mange foredrag av forskjellige slag på møtene, bl.a. om tannhelsen, Norsk Telemuseum og om behandling av søppel, og mye sang og musikk. Tilskuddet fra forbundet og medlemskontingenten har gitt anledning til å subsidiere turer og arrangementer, bl.a. kr. 17.600,- til juletilstelningen. 38 medlemmer fra Østfoldforeningen var med på landstreffet til København. Styret takker komitémedlemmene for utmerket samarbeid, velvillighet og godt utført arbeid.

Ålesund hadde 16 deltakere med på tur til Den franske Riviera og til Provence, og året før var de på Jersey. De har arbeidet aktivt med å få flere medlemmer og sendte ut invitasjon til 60 tidligere kolleger. Dessuten blir medlemmene oppfordret til å verve andre medlemmer. De har bowling hver mandag kl. 11.00 og er i kontakt med bedriftsidretten. En tidligere kollega, som sammen med sin mann har virket som misjonær i Afrika, viste lysbilder derfra og fortalte om miljøet der, og et av styremedlemmene i foreningen fortalte om en sykkeltur i Frankrike. I tillegg fortalte en tidligere kollega om livet på Svalbard og viste dias derfra.

Liv

Definisjon

Gammel er den som når han knytter skolissene, lurer på om det er noe han kan gjøre med det samme han er der nede.

Erik Bye

Hva ser du, søster?

Hva ser du søster, her på din stue?
En gammel, sur og besværlig frue,
usikker på hånden og fjern i blikket,
litt grisert og rotet hvor hun har ligget.
Du snakker høyt, men hun hører deg ikke,
hun sikler og hoster, har snue og hikke.

Hun takker deg ikke for alt det du gjør,
men klager og syter, har dårlig humør.

Er det hva du tenker? Er det hva du ser?
Lukk øynene opp og SE – det er mer!

Nå skal jeg fortelle deg hvem jeg er,
den gamle damen som ligger her:

Jeg er pike på ti i et lykkelig hjem
med foreldre og søsken – jeg elsker dem!

Jeg er ungmø på seksten med hjerte som banker
av håp og drøm og romantiske tanker.

Jeg er brud på tyve med blussende kinn.
I mitt eget hjem går jeg lykkelig inn.

Jeg er mor med små barn, jeg bygger et hjem
mot alt som er vondt vil jeg verne dem.

Og barna vokser, med gråt og latter.
Så blir de store, og så er vi atter
to voksne alene som nyter freden
og trøster hverandre og deler gleden
når vi blir femti og barnebarn kommer
og bringer uro og latter hver sommer.

Så dør min mann, jeg blir ensom med sorgen
og sitter alene fra kveld til morgen.
for barna har egne barn og hjem –
det er så mye som opptar dem.

Borte er alle de gode år,
de trygge, glade og vante år.

Nå plukker alderen fjærene av meg.
Min styrke, mit mot blir snart tatt fra meg.
Ryggen blir bøyd og synet svikter –
jeg har ikke krefter til dagens plikter.

Mitt hjerte er tungt og mitt hår er grått,
med hørselen skranter det også så smått.

Men inne bak skrøpelighetene finnes
det ennå så meget vakkert å minnes:
barndom, ungdom, sorger og gleder,
samliv, mennesker, tider og steder.
Når alderdomsbyrdene tynger meg ned
så synger allikevel minnene med.

Men det som er aller mest tungt å bære,
er det at evig kan ingenting være!

Hva ser du, søster? – En tung og senil
og trett gammel skrott? Nei, prøv en gang til.
Se bedre etter – se om du kan finne
et barn, en brud, en mor – en kvinne!
Se meg som sitter der innerst inne.
Det er meg du må prøve å se – og finne!

Oversatt fra dansk ved Oddny Reitan.

Til ettertanke

Slagordet «Trygghet og samhold mellom generasjonene» har preget min spalte i hele 1998, og jeg bringer en stadfestelse på det i form av et sitat fra Fredrik Mellbyes foredrag på NPFs landsmøte i 1991:

Både yngre og de eldre glemmer et vesentlig og

faktisk forhold. De yngre vet ikke hvordan det er å være eldre enn de er. Ingen vet hvorledes det er å være gammel før de er blitt det selv.

Kan det være et ord for dagen på et medlemsmøte?

Einar Strand

Stor skam at det må føres årelang kamp for å oppnå respekt for enkers og enke-menns opptjente pensjonsrettigheter.

Av Irene Nordmo
leder av Aksjonskomiteen for
offentlige ansattes pensjonsrettigheter

Lassung-saken

I Bjøraanesset-saken hadde enken vært privatansatt og den avdøde ektefellen statsansatt. I Lassung-saken er situasjonen speilvendt:

Fru Synnøve Lassung har vært statsansatt, hennes avdøde mann privatansatt.

Fru Lassung har i tillegg til egen alderspensjon fra Statens Pensjonskasse og alderspensjon fra Folketrygden, rett til behovsprøvet enkepensjon fra Folketrygden.

Når en enke fyller 67 år og skal ha honorert hva hun selv har tjent opp i Folketrygden, heter det at enkepensjonen fra Folketrygden faller bort. Men virkeligheten er at «barnet» bare gis nytt navn, nemlig alderspensjon. Enkens alderspensjon fra Folketrygden består nå av en enkedel og en aldersdel således: Hun tilkommer nå alderspensjon fra Folketrygden med 55% av summen av mannens og egenopptjent tilleggspensjon, dog ikke mindre enn hennes egenopptjente tilleggspensjon.

Det er ingen uenighet om at det i den alderspensjon fru Lassung har rett til fra Statens Pensjonskasse, skal gjøres fradrag for hennes egenopptjente tilleggspensjon i Folketrygden, men det må begrenses til det som faktisk kommer til utbetaling av denne: nemlig 55%. Samordningsfeilen dreier seg m.a.o. om størrelsen på samordningsfradraget. Myndighetene samordner nem-

lig med 100% av enkens egenopptjente tilleggspensjon, til tross for at utbytte hun har av sin egenopptjening av tilleggspensjon i Folketrygden kun er 55%.

Også for enken Synnøve Lassung påtok Aksjonskomiteen for offentlig ansattes pensjonsrettigheter seg arbeid og utgiftene for å få saken prøvet for retten. Saken ble ført helt frem for Høyesterett, men fru Lassung tapte i Høyesterett 24. februar 1994.

Aksjonskomiteen mener at Høyesterett har forsømt seg fordi den ikke har vurdert grunnlovsspørsmålet i saken.

Etter Aksjonskomiteens mening skjer det en krenkelse av fru Lassungs grunnlovsbeskyttede statspensjon. Samordningsfradraget er for stort. Det gis ikke full erstatning for fradraget, og det strider således mot Høyesterettsdommen i 1962.

Samordningsutvalgets innstilling NOU 1995:29

Samordningsutvalget ble oppnevnt 2. april 1991 og har vært ledet av professor dr. juris Asbjørn Kjønsstad. Utvalgets mandat har vært å vurdere samordningsloven og andre bestemmelser om samordning av pensjons- og trygdeytelser med sikte på å få til en forenkling av dette regelverket, og til å gjøre det mer tilgjengelig. Utvalgets innstilling ble avgitt 30. juni 1995.

Utvalget peker i sin innstilling bl.a. på fenomenet «negativ effekt» under hovedpunkt 1.7.4. «Man skal ikke tape på å tjene opp pensjonspeng i folketrygden». Utvalget forklarer problemene med hensyn til utslagene av samordnings-

beregningen, ved å vise til at «det skyldes at samordningsfradragene for tilleggspensjon delvis beregnes uavhengig av den tilleggspensjon som kommer til utbetaling.»

Det at samordningsutvalget kom frem til at man bare måtte akseptere situasjonen med «negativ effekt», grep Aftenposten tak i 2.7.1998 i sin lederartikkel. Avisen skriver om samordningsutvalgets innstilling: «Det er egentlig en ganske fantastisk konklusjon overfor en situasjon som dreier seg om påviselig og grundig dokumentert urett.»

Dok. Nr. 8:66 (1995-96)

Forslag fra stortingsrepresentant John Alvheim om å sørge for riktig praktisering av samordningsloven slik at ingen kan tape på å ha opptjent pensjonspoeng i Folketrygden, ble fremmet 8. mars 1996.

Igjen ser vi utvist sendrektighet fra departementets side. Saken har vært etterlyst i Stortingets Spørretime hele 3 ganger. Første gang av Eva Lian (Sp), Vestfold, deretter av Kjellaug Nakkim (H), Østfold og siste gang av John Alvheim (Frp).

Siste gang lovet statsråd Magnhild Meltveit Kleppa å gjøre sitt for å komme tilbake til saken før jul 1998.

Ot.prp. nr. 30 (1998-99)

om lov om endringer i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser kom, og ble godkjent i statsråd 18.12.1998.

Dette lovendringsforslaget vil imidlertid ikke være til hjelp for de tusener av etterlatte som idag taper på å ha tjent opp pensjonspoeng i Folketrygden!

Merknader

Det må være tillatt å si om dette forslaget at det er temmelig skrullele.

For de tusener av etterlatte som taper på opptjente pensjonspoeng, er ikke vår påstand at det ikke skal skje noen samordning, men kravet er at størrelsen på samordningsfradraget må bli riktig. Forslaget i forannevnte Ot.prp. går i pkt. a ut på fullt fritak for samordning av økt tilleggspen-

sjon fra Folketrygden når økningen skyldes at det er godskrevet gratis omsorgspoeng, og etter helt avsluttet yrkesaktivitet.

Hvorfor i all verden skal gratis omsorgspoeng ha større verdi enn de pensjonspoeng folk har arbeidet og betalt for? Dette forklares ikke. Og hvorfor etter helt avsluttet yrkesaktivitet?

Heller ikke forslaget pkt. b er til å forstå, for hvorfor skal pensjonspoengene opptjent som 67-, 68- eller 69-åring ha større verdi enn pensjonspoeng opptjent før fylte 67 år? Det er i proposisjonen ikke gitt noen forklaring på dette.

Stortinget

har minst 2 ganger bedt om at det gis forskrift som skal løse den gjenstående rest av samordningsfeil.

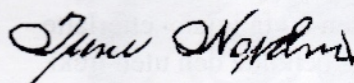
Når Sosialdepartementet fortsatt unnlater å følge Stortingets pålegg, og i stedet kommer med et lovendringsforslag som ikke rydder av veien den siste rest av samordningsfeil, da blir spørsmålene:

- Skyldes det mangel på kompetanse, eller vrangvilje?
- Eller innbitt motstand mot enkepensjoner?
- Og hvorfor rammes ikke de med største og beste pensjonene av denne gjenstående samordningsfeilen?

Nærmere 10 år har det nå gått siden den nye feilen med «negativ effekt» ble innført, og allerede 7. februar 1990 foreslo John Alvheim og Inger-Marie Ytterhorn en lovendring som skulle føre til slutt på feilen. Mange enker er nå døde uten at de fikk oppleve riktig samordning av sine pensjoner. Dette må sies å være skammelig!

Aksjonskomiteen for offentlige ansattes pensjonsrettigheter og flere med oss, arbeider for at Stortinget ikke følger forslaget i Ot.prp. nr. 30 (1998-99), men sørger for en endelig slutt på de uverdige forhold.

Tønsberg 16. februar 1999

Irene Nordmo

Strengere pensjonsregler

Også i år er det vedtatt nye regler og forskrifter som vil få konsekvenser for dagens og kommende kull pensjonister.

Folketrygden er blitt enda strengere for enker og enkemenn og etterlatte som blir samboere. Noen av dere bør skynde seg ta ut AFP i offentlig sektor før 1. mai i år, ellers kan dere tape mye penger!

Av Harald Englestad

Helt siden vi fikk AFP-pensjonen (avtalefestet pensjon) fra og med 1989, har det vært slik at enker og enkemenn ikke har kunne ha både etterlattepensjon fra Folketrygden og AFP-pensjon beregnet etter folketrygdregler. Man kan ikke ha to folketrygdpensjoner samtidig som det heter. Som regel har enker og enkemenn sagt fra seg etterlattepensjonsrettigheten i Folketrygden ved uttak av AFP-pensjonen, fordi AFP er større enn etterlattepensjonen.

AFP en bastard

AFP-pensjon er litt av en «bastard» i vårt tradisjonelle pensjonssystem. Det offentlige har hatt litt problemer med å karakterisere den. Pensjonskassene har en AFP-pensjon fra 65 år som for de med lang opptjening blir beregnet som en tjenestepensjon, dvs. etter 66% regelen.

Den som har rett på etterlattepensjon fra Folketrygden har alltid kunnet ha en tjenestepensjon ved siden av, selv om den ble samordnet. Dermed oppstod det forhold at «offentlige» enker og enkemenn som har AFP-pensjon etter pensjonskassens regler fra 65 år hadde rett på etterlattepensjon fra trygdekontoret samtidig med 66% beregnet AFP, mens enker og enkemenn med AFP fra privat sektor aldri kunne ha disse to pensjoner samtidig.

Disse litt forvirrende regler for mange ble ikke lettere ved at samme person måtte si fra seg etterlattepensjonen fra trygdekontoret mellom 62 og 65 år da AFP-pensjonen alltid er folketrygdberegnet, for siden å «få igjen» etterlatte pensjonen fra 64 år og beholde den uten trekk fram til 67 år.

Dette er nytt:

- Ikke mulig å ta ut både AFP og etterlattepensjon etter 1. mai
- Mindre penger til unge enker og enkemenn
- Redusert grunnpensjon for samboere
- Kortere gratisopphold på sykehjem
- Bare sykepenger til de som tjener mer enn 56.000
- Krigspensjonen øker

Fra 1. mai er det slutt på denne forskjellsbehandlingen. Etter denne dato kan ikke en som har tatt ut AFP i offentlig sektor og som er enke eller enkemann ta ut etterlattepensjon i Folketrygden. AFP'ere i privat sektor vil sikkert synes det er rimelig. AFP'ere i offentlig sektor vil imidlertid tape mange tusen kroner hver.

Et eksempel

Nina arbeider i kommunen eller staten. Hun har full opptjening og tar ut AFP-pensjon fra 65 år som tilsvarende 66% av hennes sluttlønn. La oss si at hun var i Ltr 25 og får dermed $(216.500 \times 0,66) = 142.890$ kr. i AFP-pensjon fra pensjonskassen. Nina er enke og hennes mann jobbet i privat sektor. Hennes etterlattepensjon fra Folketrygden ble inntektsprøvet mens hun var i full jobb. Etter trekk for faktisk inntekt fikk hun ca. 1.000 kr. i måneden i etterlattepensjon på toppen av full lønn. Når hun tar ut AFP-pensjon fra 65 år har hun etter dagens regler rett på full etterlattepensjon fra trygdekontoret. Det vil i dette tilfelle si 89.600 kr. Samtidig har pensjonskassen rett til å trekke et samordningsfradrag på 3% slik at hennes samordnede AFP-pensjon utgjør $(142.890 - 34.032) = 108.858$. Summen av hennes to pensjoner utgjør nå $(89.600 + 108.858) = 198.458$ kr.

Dersom Nina fyller 65 først etter 1. mai i år, har hun ikke rett på etterlattepensjon fra Folketryg-

den mens hun har AFP-pensjon fra pensjonskassen. Det vil si hun da har kun sin egen opptjente AFP på 142.890 kr. Hun må si fra seg etterlattepensjonen fra Folektrygden også mellom 65 og 67 år. Dermed har hun i dette tilfelle tapt 55.568 kr. pr. år i to år i forhold til dagens regler. Dette betyr et tap for henne på over 110.000 kr! Den nye regelen vil bare gjelde for de som fyller 65 år etter 1. mai. De som har fylt 65 år og som ikke har tatt ut AFP bør imidlertid skynde seg.

Man bør følge med

Alle enker og enkemenn som har fylt 65 år før 1. mai i år, og som jobber i offentlig sektor og er medlem av offentlig pensjonskasse, og som ikke har tatt ut AFP enda bør skynde seg å sende inn søknaden of AFP før 1. mai om de vurderer å slutte. Man vil få pensjon etter de gamle reglene såframnt man fyller vilkårene pr. 1. mai og har søkt pensjon før det tidspunkt. Søker man for sent vil man tape titusener av kroner – noen over hundre tusen kroner på de to årene.

Noen enker slipper

Dersom avdøde mann jobbet i offentlig sektor og ble medlem før 1.10.76 (eller andre datoer som gjelder i enkelte pensjonskasser), betyr ikke denne regelen noe i praksis. Denne enken har rett på en såkalt ikke-erhvervsprøvet enkepensjon fra pensjonskassen. Dersom hun mister etterlattepensjonen fra Folketrygden betyr bare det at pensjonskassen må dekke hele pensjonen – eventuelt med samordning som i dag.

Ny 55 års regel

Folketrygden skal bli strengere mht. å gi full etterlattepensjon til enker og enkemenn under 55 år. I praksis er det mest enker det dreier seg om. I dag er det slik at dersom enken ikke har vært i arbeid på lang tid, vil trygdekontoret ofte være meget liberal mht. å trekke for en forventet inntekt. Det betyr at hun får beholde hele etterlattepensjonen. Med øyeblikkelig virkning skal trygdekontoret nå stille krav om at en enke under 55 år må kunne gå ut i jobb etter et års tid og tjene 2G, dvs. ca. 90.000 kr. Enten hun gjør det eller ikke, vil trygdekontoret nå ha rett til å trekke for en forventet inntekt på 2G. Enker over 55 år skal behandles på samme måte som i dag.

Samboerne rammes

Det ser ut som byråkratene og politikerne glemte en gruppe samboere ved siste korsvei. Som mange har fått føle skal nå også samboere ha 3/4 grunnbeløp i grunnpensjon når de tar ut AFP, uføre- eller alderspensjon om samboeren har folketrygdpensjon eller inntekt over 2G og de har bodd sammen i minst 12 av de 18 siste måneder. Enker og enkemenn «slapp unna». Det vil si at etter dagens regler kan en enke og en enkemann slå seg i lag og ha hver sin fulle grunnpensjon. Dette er det nå slutt på. De skal også gå ned i grunnpensjon etter 12 måneders fartstid. Men de har fortsatt full anledning til å ha hver sin etterlattepensjon.

Dyrere på sykehjem

Etter dagens regler slipper man å betale for oppholdet i et sykehjem eller aldershjem for den måneden man legges inn og etterfølgende måned. I «beste fall» kunne man derved slippe nesten to hele måneders betaling. Fra 1. januar ble det likt for alle. Nå skal man ha kun en (bokstavelig talt) måned fri, regnet fra innleggesdato. For den enkelte betyr det neppe så store summer. Men for kommunene kan dette bety en del penger på lenger sikt.

Færre får sykepenger

For å ha rett på sykepenger må man nå ha en arbeidsinntekt på 125% av G mot tidligere 50% av G. Det vil si at før hadde alle som hadde en årsinntekt på 22.685 kr. rett på sykepenger – dvs. full lønn – ved sykdom. Nå må man tjene 56.713 kr. i året for å ha rett på sykepenger. Fra fagforeningshold er det beregnet at dette inne-

bærer at et par hundre tusen deltidsansatte nå står uten sykepengeordning.

Denne regelen gjelder også for de som gjør krav på pleiepenger og omsorgspenger.

Alt over bankkonto

Fra 1. juli skal alle utbetalinger i Norge fra Folektrygden foretas ved bankoverføring. Det vil si at for eksempel alle pensjoner skal utbetales ved å overføre pengene direkte over til pensjonistens bankkonto. For de fleste vil dette ikke innebære noen forandring, for det er slik de får pensjonen i dag. De som ikke vil ha pengene direkte overført, må fra 1. juli ha en særskilt grunn for det. Myndighetene regner med å spare over 50 millioner kroner på den nye praksis.

Høyere krigspensjon

Fra 1. september innføres en ny regel som innebærer at fra da av skal alle ha krigspensjon etter høyeste pensjonsgrunnlag (10.000). Dette vil si at de som i dag har høyeste grunnlaget (9.000 kr.) får økt sin pensjon fra 191.808 kr. til

201.120 kr. pr. år. Dermed blir det større likhet mellom krigspensjonister og reglene vil bli enklere å praktisere. Samtidig blir enkelte særordninger for krigspensjonister (stønad til hjelp i huset, hjelpeløshetsbidrag og kapitalutløsning av krigspensjon) avviklet for nye tilfeller. De som vil søke om de ordningene som vil bli avviklet må gjøre det innen 1. september 1999. De som har slike ordninger i dag mister ikke sine rettigheter, men nye tilfeller vil ikke bli gitt for søknader som kommer etter denne dato.

Harald Engelstad er sosiolog og driver egen privat praksis som pensjonistrådgiver. Han deltar årlig som foredragsholder på et hundretalls kurs i Forberedelse til pensjonsalderen og Seniorkurs over hele landet. Hans fagområde er først og fremst pensjoner og pensjonering. Han har skrevet boken «Pensjonistøkonomi» som nå utgis i 7. reviderte utgave.

Lunch-Academiets forklaring

Særfradraget

Det er:

Før 1970 fikk pensjonistene fra 67 års alder klassefradrag ved utligning av skatten. Klassefradraget skulle være kompensasjon for merkostnader i forbindelse med sykdom og uførhet. I 1970 ble klassefradraget erstattet med et særfradrag på kr. 4.660. Gjennom noen år ble særfradraget regulert gradvis oppover og var på sitt høyeste kr. 22.560.

I forbindelse med skatteomleggingen i 1992, hvor de fleste yrkesaktive fikk skattelettelse, ble særfradraget for pensjonister redusert til kr. 16.920, noe som innebar en skatteskjerpelse. Etter noen justeringer lå særfradraget i noen år på kr. 17.640 før det ble kraftig redusert til kr. 12.000 for skatteåret 1998. Dette ga igjen en skatteøkning for pensjonistene.

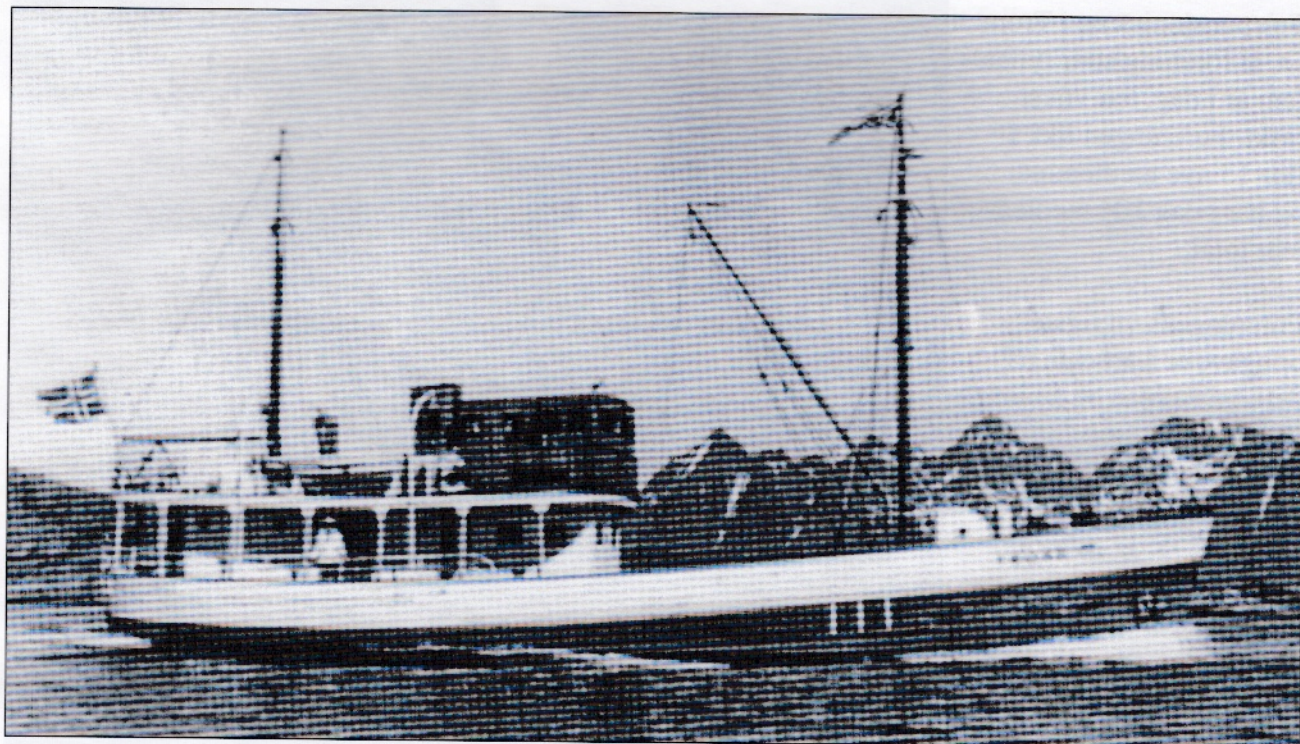
På grunn av reduksjon i særfradragene, har pensjonistene de siste 6 årene fått en skatteøkning på ca. kr. 3.000. Da pensjonistenes merkostnader har økt i alle disse årene på grunn av prisutviklingen, burde særfradraget heller vært justert kraftig opp.

Som en følge av sterk innsats fra pensjonistorganisasjonenes side er særfradraget for skatteåret 1999 justert tilbake til kr. 17.640. Vi har ingen garanti for at særfradraget ikke vil bli forsøkt redusert igjen senere.

Distriktsfartøyer for Telegrafverket, en 50 årsmarkering

Arve M. Nordsveen

«Troms» fotografert i 1956. Det var slik båtene skulle se ut etter tegningene

Behovet for nytt distriktsfartøy kom på dagsordenen da «Tana» ble bombet i Vardø havn. Telegrafverket sendte tilbud til mange båtbyggerier. Kontrakten gikk til Standard båtbyggeri i Drammen. 22. oktober i 1943 leverte de sin tegning. Størrelsen på båten var L: 80' B: 20'6'' D: 9'10''. Dette ble godtatt av oppdragsgiver. Kontrakten ble underskrevet 27. juni 1944, og den endelige tegningen var ferdig 9. juli 1945.

Kontrakten, som fra Telegrafverkets side var underskrevet av Quislings Telegrafdirektør Haddeland, tyder på at det i utgangspunktet skulle bygges bare en båt.

Da den endelige tegningen var ferdig, hadde landet byttet både regjering og Telegrafdirektør, men bestillingen av distriktsfartøy ble stående ved lag.

I løpet av 3 år ble det bygget 4 skrog etter

denne tegningen. To ble utstyrt som kabelskip, med de forandringer dette krevde. De to andre ble bygget som distriktsfartøyer, slik tegningen viste.

Den første båten var ferdig i 1946, og fikk navnet «Tana». Hjemmehavn skulle være Hammerfest, med Finnmarkskysten som arbeidsområde. I et veiløst kystlandskap fikk båten en stor betydning for gjenoppbyggingen etter krigen.

Året etter kom de to kabelskipene. «Sørkabel» ble stasjonert i Bergen. Den skulle assistere D/S «Telegraf» og ha arbeidsområde fra Svenskegrensa til Trøndelag. «Norkabel» ble stasjonert i Bodø for å erstatte «Landego» som ble minesprengt i 1942.

Den siste av båtene ble levert i 1948, og var identisk med «Tana». Navnet ble «Troms» og den fikk Tromsø som hjemmehavn.

Telepensjonister gir hverandre omsorg

Av Holger R. Raste

Telepensjonistene i Tromsø, ei forening som fyller fem år i dag, har vokst raskt. Foreningen fikk i fjor 13 nye medlemmer og har i dag 104 medlemmer totalt.

Foreningens viktigste oppgave er å arbeide på det sosiale plan og å vise omsorg for hverandre, forteller foreningens leder i jubileumsåret, Randi Sørem (67), og en av de andre ildsjelene, tidligere leder Leikny Nilsen (75).

Fem-års jubileet vil bli behørig feiret, blant annet besøke ei teaterforestilling i Kulturhuset 9. februar. Men jubileet vil også bli markert på andre måter utover året.

Omorganiseringen

Det var i 1993 under den store omorganisering i Televerket at Telepensjonistene ble født.

– Under denne omorganiseringen var det at alle over 60 år fikk tilbud om førtidspensjonering/avtalepensjon. Da kom tanken om å danne foreningen – blant annet for å holde kontakten med hverandre, forteller Sørem og Nilsen.

Telepensjonistene er medlem av Telepensjonistenes Landsforbund, som igjen står tilsluttet Norsk Pensjonistforbund. Tromsø-foreningen

Mange interesser: Telepensjonister har som pensjonister flest – mange og ulike interesser. Randi Sørem (t.h.) trives stort ved veven på arbeidsstua på Heracleum, mens Leikny Nilsen tar seg av ulike informasjonsoppgaver på Heracleum bo- og servicesenter.

Foto: Holger R. Raste

har møter en gang per måned, og de er så heldig å få ha både kontor og møterom i Telebygget i Sjøgata 2.

– Vi har et godt samarbeide med ledelsen i Tele-
nor, og et enestående samarbeide med Telever-
kets bedriftsidrettslag, forteller Randi Sørem.

I tillegg har de et nært og godt samarbeid med

Bymisjonen, og de støtter opp om arbeidet for vanskeligstilte barn. De er også påpasselig å gi blomster til syke.

På møtene har de underholdning og kulturinnslag, og de er også på besøk ute i byen, blant annet til museer, og selvfølgelig til Telenors eget fine museum – Telemuseet på Langnes. Bussturer hører også med på programmet.

– Dessuten arbeider vi for saker som har med pensjonistenes levekår å gjøre.

Både Leikny Nilsen og Randi Sørem har lang tjeneste i Televerket bak seg. Leikny med 44 år totalt i staten, derav 35 år i Televerket, Randi hele 43 år i Televerket.

– En stor del av våre medlemmer har lang tjeneste i Televerket (nå Telenor) bak seg. Derfor er det så godt og nødvendig å ha en forening der vi kan møtes i sosialt fellesskap, og vise omsorg for hverandre, understreker Randi Sørem og Leikny Nilsen.

«Bowlingfeber» i Ålesund

«Dette var jammen moro!» utbryter de fleste som «bowler» for første gang på det fine baneanlegget i hotell Baronen i Spjelkavika.

Pensjonistene har tydeligvis funnet et samlingssted som gir anledning til å møtes til fredelig kappestrid og kollegialt samvær i kalde, mørke vintermånedder.

Her er engasjement til tusen, og selv om det betraktes som en lek, så konkurreres det iherdig om poengene – og jubelen «står i taket» ved STRIKE og SPARE. Men det er smil og latter om poengtallet blir 20 eller 120, og ingen har ambisjon om å oppnå verdensrekord!

Banerekordene for de forskjellige banene ligger et sted mellom 200 og 240, så en må vel ha startet treningen litt før pensjonsalderen for å bli «elitebowler».

Vi har disponible 10 baner hver mandag i 1

Bildet viser fra venstre: Kjell, John, Bjarne, Kirsten, Rønnaug, Vesla, Anlaug, Ole – alle klar til ny dyst!

time. Interessen er imidlertid blitt så stor at det også blir 1 time hver fredag.

Det er leder i Pensjonistforeninga i Ålesund, Vesla Saure, som har ordnet med spilleplass til en meget rimelig pris, kr. 17,- pr. gang, inklusive kaffe – altså en overkommelig pris selv for sunnmøringer!

Joene Helseth.

MELD DEG INN I DITT HJEMSTEDS TELEPENSJONISTFORENING

Her møter du venner og kolleger og oppfrisker gamle minner.

Arendal:	Chr. F. Corneliussen, Jens Gjerløvsvei 32, 4841 ARENDAL	37 01 56 37
Bergen:	Aslaug Hellevang, Postboks 880, 5807 BERGEN	55 13 43 87
Drammen:	Bjørn Ivar Eidsvig, Heggevn. 13, 3043 DRAMMEN	32 81 14 60
Gjøvik:	Willy Røed, Eventyrvn. 6, 2815 GJØVIK	61 17 31 81
Glåmdal:	Anne-Lise Jogerud, Frøyas veg 12, 2214 KONGSVINGER	62 81 59 61
Gudbrandsdal:	Magnhild Syrrist, Storgt. 8, 2670 OTTA	61 23 02 81
Hamar:	Jon Kroken, Seierstedvn. 6, 2322 RIDABU	62 52 42 50
Haugesund:	Arne Fosse, Hervikvei 10 d, 5521 HAUGESUND	52 71 65 50
Helgeland:	Evald Hagenes, Veslefrikkvn. 13, 8800 SANDNESSJØEN	75 04 34 34
Kristiansand:	Elisabeth Augland, Koggeveien 62, 4624 KRISTIANSAND	38 08 52 78
Kristiansund:	Gerd Ohr, Sørsundvn. 28, 6507 KRISTIANSUND	71 67 12 06
Larvik:	Håkon Tryver, Helgeroavn. 16 e, 3290 STAVERN	33 19 86 88
Levanger:	Berit Strugstad, Bakkeveien 12, 7600 LEVANGER	74 08 12 15
Lillehammer:	Egil Iversen, Bekkefaret 2 e, 2613 LILLEHAMMER	61 25 00 37
Lillestrøm:	Arve Dehli, Gml. Rovenvei 39, 1900 FETSUND	63 88 14 22
Lofoten:	Edith Susæg, Rich. Withsgt. 12, 8300 SVOLVÆR	76 07 06 40
Molde:	Sigrid Jordhøy, Torbjørnsveg 13, 6429 MOLDE	71 25 33 13
Namsos:	Mary Solvik, Postboks 94, 7801 NAMSOS	74 27 31 07
Nord-Østerdal:	Klaus Lillevold, Hesteskoen 2 b, 2500 TYNSET	62 48 11 51
Ofoten og Sør-Troms:	Henny Hofso, Buvn. 17, 9406 HARSTAD	77 06 17 07
Oslo:	Synnøve Nordahl, Dragonstien 31, 1062 OSLO	22 30 51 02
Ringerike:	Edith Pedersen, Gøtzschesgt. 5, 3513 HØNEFOSS	32 12 86 60
Salten:	Lilly Urskar Skotmyr, Postboks 228, 8001 BODØ	75 56 08 00
Sandefjord:	Sivert Svanes, Venusvei 9, 3226 SANDEFJORD	33 47 57 25
Sentrale enheter:	Arne Tofte, Per Morks veg 18, 2005 RÆLINGEN	63 83 89 23
Skien:	Elise Marit Hansen, Nedre Rønningen 6b, 3740 SKIEN	35 59 67 13
Sogn og Fjordane:	Jenny Riise, Bakkebøvn. 6, 6800 FØRDE	57 82 11 25
Stavanger:	Ingvar Ueland, Leitevn. 14, 4020 STAVANGER	51 58 72 20
Steinkjer:	Ole Halsauet, Karjolveien 67, 7712 STEINKJER	74 16 75 80
Tromsø:	Randi Sørem, Bentsjordvn. 5, 9006 TROMSØ	77 68 29 43
Trondheim:	Inger Qvam, Magnus Berrføttsvei 1 b, 7046 TRONDHEIM	73 91 81 50
Tønsberg:	Astrid Fagernes, Jupitervn. 6, 3113 TØNSBERG	33 32 57 10
Valdres:	Astri Jodalen, Øvreveien 33, 2900 FAGERNES	61 36 00 59
Østfold:	Ottar Midthun, Gaupefaret 11, 1712 GRÅLUM	69 14 03 52
Ålesund:	Oddveig Saure, Ørnetua 12, 6009 ÅLESUND	70 13 78 30